

**Kúria**  
**végzése**

**Az ügy száma:** Bfv.II.701/2025/24.  
**A határozat szintje:** felülvizsgálat  
**A tanács tagjai:** Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke  
Dr. Nagy Antal, előadó bíró  
Dr. Somogyi Gábor, bíró  
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró  
Dr. Boros Tibor, bíró  
**Az eljárás helye:** Budapest  
**Az eljárás formája:** tanácsülés  
**Az ülés napja:** 2026. január 29.  
**Az ügy tárgya:** hivatalos személy elleni erőszak büntette és más bűncselekmény  
**Terhelt:** ...  
**Első fok:** Budai Központi Kerületi Bíróság, 24.B.896/2020/85., ítélet, tárgyalás, 2021. november 16.  
**Másodfok:** Fővárosi Törvényszék, 29.Bf.6160/2022/16., ítélet, nyilvános ülés, 2022. október 18.  
**Az indítvány előterjesztője:** a terhelt  
**Az indítvány iránya:** a terhelt javára

**Rendelkező rész**

A Kúria a hivatalos személy elleni erőszak büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budai Központi Kerületi Bíróság 24.B.896/2020/85. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 29.Bf.6160/2022/16. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 21.000 (huszonegyezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

**Indokolás**

[1] **I.** A Budai Központi Kerületi Bíróság a 2021. november 16. napján kihirdetett 24.B.896/2020/85. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki hivatalos személy elleni erőszak büntetében [Btk. 310. § (1) bekezdés a) pont], valamint közúti veszélyeztetés büntetében [Btk. 234. § (1) bekezdés]. Ezért őt – halmazati büntetésül – 2 év börtönben végrehajtani rendelt szabadságvesztésre, 2 év közügyektől eltiltásra és 5 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztésből legkorábban a

büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Ezen túlmenően elrendelte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.B.30923/2015/11. számú ítéletével kiszabott 1 év 2 hónap szabadságvesztés büntetés végrehajtását, továbbá rendelkezett a bűnügyi költségről.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezéseket elbírálva a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2022. október 18-án kelt 29.Bf.6160/2022/16. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a bűnügyi költség összegét illetően megváltoztatta, egyebekben azt helybenhagyva.

[3] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás a következőket rögzíti:

– A terhelt – aki vezetői engedéllyel soha nem rendelkezett és a közúti járművezetéstől el is volt tiltva – 2018. április 9. napján cím 1 előtt szabálytalanul, részben a járdára leparkolt az általa vezetett forgalmi rendszám 1 forgalmi rendszámú, Suzuki Swift típusú személygépkocsival, majd utasával, tanú 1-gyel bement a földhivatalba.

– 13 óra 30 perc körüli időben tanú 2 közterület-felügyelő és tanú 3 segéd közterület-felügyelő a terhelt szabálytalanul parkoló személygépkocsiját intézkedés alá vonva megkezdték a kerékbilincs felhelyezését. A földhivatalból érkező terhelt és tanú 1 észlelték a közterület-felügyelőket, ekkor tanú 2 tájékoztatta őket, hogy mivel a kerékbilincs még nem került teljes mértékben felhelyezésre, ezért azt 5.750 forintért leveszik.

– A terhelt ekkor szitkozódva beszállt a gépkocsiba, beindította, majd annak ellenére, hogy ekkor tanú 2 a gépkocsi bal elejénél tartózkodott, amiről a terheltnek tudomása volt, a terhelt nagy gázzal elindult előre, szándékosan veszélyeztetve ezzel tanú 2 testi épségét és egészségét, és erőszakkal akadályozva a közterület-felügyelők jogszerűen megkezdett eljárását, majd hátramenetbe kapcsolt és neki ütközött a mögötte parkoló Audi típusú személygépkocsi elejének. Ezt követően a terhelt a gépkocsijának kormányát balra tékerve ismét nagy gázzal elindult előre, tanú 2 irányába, aki továbbra is a gépkocsi bal elejénél tartózkodott. A terhelt gépkocsija kihaladása során áthaladt tanú 2 bal lábfejen is. A terhelt végül a helyszínről elhajtott út 1 irányába, a helyszíntől 100-120 méternyire megállt, telefonált, majd, amikor észlelte az irányába futó tanú 3-at, a helyszínt végleg elhagyta.

– Tanú 2 a cselekmény során bal lábfejének zúzódásában megnyilvánuló, nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett el, amelyről azonban a terhelt nem tudott.

[4] **II. 1.** A jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a felülvizsgálatra alapot adó törvényi ok megjelölése nélkül.

[5] Hivatkozása tartalma szerint az eljáró bíróságok tévesen állapították meg bűnösségét a terhére rótt hivatalos személy elleni erőszak büntetében. A BH 2005.339. számú döntésben írtakra hivatkozva állította, hogy a hivatalos személy elleni erőszak törvényben megkívt feltételei esetében nem valósultak meg, minthogy a közterület-felügyelők hivatalos minőségüket, jelvényszámukat, rendfokozatukat az intézkedést megelőzően nem közölték, mint ahogyan azt sem, hogy milyen intézkedést szeretnének kezdeményezni. Vele szemben hiányos egyenruhában – sapka nélkül – léptek fel, ezáltal eljárásuk jogszerűtlen volt. Ezen túlmenően vitatta, hogy az általa kifejtett magatartás kimerítette volna a személyre közvetlenül áttevődő erőszakkal, avagy fenyegetéssel való akadályozás fogalmát, illetőleg bármely, a törvényi tényállásban körülírt elkövetési magatartás azonosíthatóságát.

[6] A terhére rótt közlekedési deliktum közúti veszélyeztetés büntettkénti minősítését ugyancsak téves alapon nyugvó, törvénytelen álláspontnak ítélte. Érvelése szerint vonatkozásában e magatartás kapcsán legfeljebb a gondatlanság ismérvei azonosíthatók, ezáltal a terhére rótt bűncselekmény minősítése „maximum közúti baleset gondatlan okozása” lehetne.

[7] Felülvizsgálatra vezető eljárási szabálysértésként sérelmezte, hogy a nyomozás során műszeres vallomás-ellenőrzés, illetőleg a helyszíni kihallgatás lehetőségéről nem kapott tájékoztatást, mely utóbbi a bizonyítási kísérlet mellőzését eredményezte, továbbá a szembesítések nyomozati, illetve bírósági szakban való eredménytelenségét is hibaként róta fel. Mindezen túlmenően kritikával illette kirendelt védője passzivitását, valamint a helyettes védő eljárását is, aki – álláspontja szerint – érdekeivel ellentétes magatartást tanúsított, ezért a büntetőeljárásból történő kizárása nem lett volna mellőzhető. Tanú 1 bíróságon tett vallomásaival kapcsolatban utalt a tanú alkoholos befolyásoltsága okából az általa elmondottak ellentmondásos voltára, melyből fakad, hogy vallomása – minthogy a „vallomástétel akadályainak megsértésével” történt kihallgatása – érvénytelen.

[8] Mindezen okokra visszavezethető, hogy sérült a tisztességes tárgyaláshoz való joga, melyre ugyancsak eljárási sérelemként hivatkozott.

[9] Mindezek alapján a „felülvizsgálati eljárás lefolytatását” indítványozta.

[10] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.766/2025/2. számú átiratában a terhelt indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[11] A felülvizsgálatban érvényesülő tényálláshoz kötöttség szabályára utalva hangsúlyozta, hogy a terhelt az irányadó tényállást figyelmen kívül hagyva állította, hogy nem követte el a hivatalos személy elleni erőszak büntettét; nevezetesen az általa kifejtett erőszak, illetve fenyegető fellépés hiányát, illetőleg a közúti veszélyeztetés büntettét tekintve magatartása gondatlanként történő értékelését. Rámutatott, hogy az irányadó tényállás alapján nem férhet kétség tanú 2 közterület-felügyelő intézkedésének jogszerűségéhez annak kiemelésével, hogy az alapeljárásban a terhelt részéről utalás sem történt arra, hogy ne lett volna tisztában a vele szemben folytatott intézkedés törvényes voltával.

[12] A felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértések kapcsán rámutatott, hogy a hivatkozott jogszabálysértések kivétel nélkül relatív jellegűek annak kiemelésével, hogy a védő eljárása, tevékenysége, a védekezési taktika mikéntje és hatékonysága nem képezheti felülvizsgálati eljárás tárgyát.

[13] Kiemelte ugyanakkor, hogy a felülvizsgálati indítvány érdemben sem alapos.

[14] A szándékosság és a gondatlanság törvényben írt fogalmának bemutatásán keresztül, továbbá a Btk. 459. § (1) bekezdés 11/k. pontjában írt idézése mellett mutatott rá, hogy a közterület-felügyelők terhelttel szemben foganatosított szabálysértési eljárása jogszerű volt, mivel hivatalos személyként, munkakörük ellátása során, egyenruhát viselve, hivatalos személyi minőségükhöz fűződő jogosultságukat és kötelességüket gyakorolva jártak el.

[15] A terhelt az általa kifejtett azon cselekménye, hogy a kerékbilincs végleges felhelyezését megelőzően személygépkocsival a helyszínt nagy gáz adásával, a sértett életét, illetve testi épségét veszélyeztetve, majd a lábán is áthaladva elhagyta, a hivatalos személyek jogszerű eljárásának a végrehajtását egyértelműen akadályozta.

[16] A közúti veszélyeztetés törvényi tényállásának megvalósításához szükséges közvetlen veszély már a terhelt első elindulásakor, a szorosan a személygépkocsi bal oldala mellett álló sértett vonatkozásában bekövetkezett, míg a második elindulást követően a személygépkocsi kerekének sértett lábán való áthaladásával a szintén a törvényi tényállás alapesetébe illeszkedő, nyolc napon belül gyógyuló sérelem is létrejött. A terhelt ezáltal megszegte a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat. Ezért a hivatalos személy elleni erőszak, továbbá a közúti veszélyeztetés büntette törvényi tényállásainak tárgyi oldali ismérvei maradéktalanul megvalósultak.

[17] A bűncselekmény alanyi oldalát vizsgálva a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a terhelt cselekményét az a tudati törekvés motiválta, hogy a gépkocsit

kerékbilincssel ellátni kívánó hivatalos személyt a jogszerű tevékenységében bármely módon akadályozza. A terheltnek a manőver során az általa kialakított veszélyhelyzetet fel kellett ismernie, ám ennek saját motivációt tekintve nem tulajdonított jelentőséget, magatartását a helyszínről való minél gyorsabb távozás vezérelte. Tudatában volt annak, hogy az általa tanúsított magatartás ellentétes a közúti közlekedés szabályaival, azt szándékosan szegte meg és ezzel összefüggésben okozott a sértettnek nyolc napon belül gyógyuló sérülést. E tudati tartalom pedig az akadályozás, illetve a közvetlen veszély vonatkozásában eshetőleges szándéknak feleltethető meg. Ekként a bíróságok a tényállásból helytálló következtetést vontak a terhelt bűnösségére és a cselekményét a büntető anyagi jog szabályainak megfelelően törvényesen minősítették.

[18] Mindezt indítványozta, hogy a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn.

[19] 3. A terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratában írt érvekre érdemben nem reagálva indítványát fenntartotta és nyilvános ülés kitűzését kérte további okiratok bemutatása céljából, majd észrevételét kiegészítette a vonatkozásában kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztését megromlott egészségi állapotára hivatkozással kérve.

[20] 4. Védője az átiratban írtakkal összefüggésben észrevételt tett.

[21] Hivatkozása szerint a bíróság nem biztosította a védelem tényleges gyakorlásához szükséges eljárási feltételeket, minthogy a terhelt a tárgyaláson eljáró helyettes védő személyét közvetlenül a tárgyalás előtt ismerte meg, a védő az ügy iratait csupán néhány percig tanulmányozta, a terheltnek nem volt lehetősége ellenőrzés nélküli érdemi konzultációra, továbbá sem a bíróság, sem a védő nem tájékoztatta arról, hogy jogosult lenne a tárgyalás elhalasztását kérni a védelemre való felkészülés érdekében.

[22] Az első-, illetve a másodfokú ítélet indokolásából idézve mutatott rá, hogy a közúti veszélyeztetés büntettként felrótt magatartást a terhelt intézkedés helyszínéről történő mielőbbi távozása motiválta, melynek keretében „nem tulajdonított jelentőséget” az általa kifejtett cselekvőség veszélyességének. Érvelése szerint az ítélet megfogalmazása „dogmatikailag nem az eshetőleges szándék, hanem a tudatos gondatlanság klasszikus leírásához áll közelebb”. Álláspontja szerint a jogerős határozat indokolása e körben olyan tudati elemet rögzít, mely a tudatos gondatlanságnak feleltethető meg, ekként az a bűncselekmény minősítésének belső ellentmondásosságát eredményezi. Okfejtése támaszául állította, hogy a terhelt a sértett 8 napon belül gyógyuló sérüléséről nem szerzett tudomást, melynek relevanciáját a „belenyugvás”, mint az eshetőleges szándék fogalmi elemének hiányaként vázolta.

[23] Végül a Btk. 310. § (1) bekezdésben rögzített erőszak fogalmának bemutatásán keresztül elengedhetetlennek vélte a terhelt által vezetett gépjármű vonatkozásában annak vizsgálatát, hogy az a hivatalos személy ellen irányuló erőszak kifejtésének, avagy a terhelt „menekülésének” eszközeként értelmezhető-e, melynek során a sértett személye veszélybe került. Ez utóbbi esetben ugyanis a terhelti cselekvőség a hivatalos személy ellen irányuló fizikai ráhatás célzatát nélkülöző magatartás, ekként a Btk. 310. §-ban definiált bűncselekmény nem róható a terhére.

[24] **III.** A felülvizsgálati indítvány alaptalan.

[25] 1. A Kúria a felülvizsgálati indítványról a terhelt által indítványozott nyilvános ülés eljárási formával szemben – a Be. 660. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint – tanácsülésen döntött.

[26] A felülvizsgálati indítványról való döntés meghozatalának főszabály szerinti eljárási formája a tanácsülés, és nyilvános ülés kitűzésének csak a törvényben meghatározott esetekben van helye [Be. 655. § (1) bekezdés és Be. 660. § (1) és (2) bekezdés]. A Be. 660. § (2) bekezdésében meghatározott, a tanácsülésen való eljárás alóli kivételes eset, amikor a Kúria a felülvizsgálati indítványról nyilvános ülésen határoz. Erre egyfelől akkor kerülhet sor, ha a felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére terjesztették elő, és a terhelt vagy a védő a felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül a nyilvános ülést indítványozza; ebben az esetben a nyilvános ülés kitűzése kötelező. Nyilvános ülésen bírálendő el a felülvizsgálati indítvány – irányától függetlenül – akkor is, ha az ügyben a tanács elnöke egyéb okból nyilvános ülés megtartását tartja szükségesnek; ez azonban a tanács elnökének mérlegelésére bízott, az ügyesség, illetve a terhelt vagy a védő nem kényszerítheti ki.

[27] A jelen ügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítvány a terhelt javára szól, ekként a Be. 660. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott, az indítvány nyilvános ülésen való elbírálása kötelező törvényi esete nem áll fenn. A tanács elnökének mérlegelési jogköre pedig az indítványban foglaltakhoz nem kötött. A terhelt az indítványát részletesen kifejtette, a Legfőbb Ügyészség átiratára észrevételezési joga teljes körben biztosított volt, ezzel élt is, miután pedig a felülvizsgálati eljárás jogkérdés – és nem ténykérdés – elbírálására hivatott, és a felülvizsgálati indítvány az előterjesztő valamennyi jogkérdést érintő problémája kifejtésére alkalmas eszköz, a felülvizsgálati indítványról való döntés főszabály szerinti eljárási formájától való eltérés nem volt indokolt.

[28] 2. A Kúria töretlen gyakorlata szerint a kezdő- vagy utóiratként beérkezett beadványokat minden esetben tartalmuk szerint kell megítélni, így azok jogi jellegének megítélése – különösen védő vagy jogi képviselő nélkül eljáró előterjesztő esetén – a tartalmának gondos vizsgálatát teszi szükségessé.

[29] A terhelt beadványa tartalma szerint – az általa vélt eljárási szabálysértéseken túl – bűnösségének hivatalos személy elleni erőszak büntetében, illetőleg közúti veszélyeztetés büntetében történő megállapítását támadta, érvelése szerint kifejtett magatartása „legfeljebb” közúti baleset okozásának vétségeként minősülhet. Ekként kifogásai kizárólag a Kúria hatáskörébe tartozó felülvizsgálati eljárás keretében bírálható el.

[30] 3. A felülvizsgálat az a Be. XC. Fejezetében szabályozott rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben – anyagi vagy eljárásjogi kifogás által – az anyagi jogerő bekövetkeztével lezárt büntetőjogi főkérdés ismételt eldöntésének lehetőségét biztosítja. Mint rendkívüli jogorvoslat, kivételes jellegét a Be. a támadható határozatok körének, a jogorvoslat okainak, a felülbírálat terjedelmének korlátozásával biztosítja, és ehhez ennek megfelelően az általános eljárástól eltérő eljárási szabályokat is alkot.

[31] A Be. 652. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványban meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati indítvány irányul, valamint az indítvány előterjesztésének okát és célját.

[32] A felülvizsgálati indítvány alapján a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül [Be. 659. § (5) bekezdés]. E főszabály alóli kivételként hivatalból – e felülvizsgálati okra való hivatkozás hiányában is – vizsgálta továbbá, hogy a Be. 649. § (2) bekezdésében felsorolt felülvizsgálati okok valamelyike beállt-e [Be. 659. § (6) bekezdés].

[33] A terhelt a felülvizsgálati indítványban a felülvizsgálatra vezető okok közül anyagi és eljárásjogi törvénysértést egyaránt megjelölt. Eljárási szabálysértés vizsgálatára – amint azt a

Kúria a felülbírálatra vezető okok körében már rögzítette – csak akkor kerülhet sor, ha az a büntetőeljárás törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések [Be. 649. § (2) bekezdés a)-f) pont] között szerepel.

[34] 3.1. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja értelmében eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítványnak van helye, ha a bíróság a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg a vádról rendelkező ügydöntő határozatát. Ebből eredően azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, azaz a Be. 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt – feltétlen hatályon kívül helyezést nem eredményező – eljárási szabálysértések a felülvizsgálatot nem eredményezhetik.

[35] 3.2. Szükséges utalni arra, hogy a Be. 608. § (1) bekezdéséből következően a felülvizsgálat tárgyát kizárólag a bíróság által megvalósított eljárási szabálysértések képezik, így a terhelt által kifogásolt, a nyomozás során megvalósított esetleges eljárási szabálysértések – mint a műszeres vallomásellenőrzés, illetve a helyszíni kihallgatás lehetőségéről való tájékoztatás hiánya, a bizonyítási kísérlet mellőzése, továbbá a szembesítések eredménytelensége – nem tartoznak a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti eljárási szabálysértések körébe, ezért azok nem vezetnek a felülvizsgálati indítvány érdemi elbírálására (BH 2015.154., EBH 2013.B.23.).

[36] 3.3. A terhelt a kirendelt védője eljárás során tanúsított passzív magatartását, illetőleg a kirendelt védője helyetteseként eljáró védő – álláspontja szerint – érdekeivel ellentétes perbeli cselekvőségét, perbeli tanácsainak szakszerűtlenségét is kifogásolta.

[37] A védő ezen tevékenysége – mint a terhelt és az adott védő közötti megbízási jogviszony része belügy és ebből következően – a bíróság által nem ítélt meg. Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 1. § (4) bekezdése értelmében az ügyvédi tevékenység az ügyfél és az ügyvédi tevékenységet gyakorló közötti bizalmon alapul, amelyet mindenki köteles tiszteletben tartani. A védői munka minősége a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okokon kívül esik, így az a felülvizsgálat alapját nem képezheti (Bfv.I.556/2022/3.). Más szóval a terhelt nem vonhatja eredménnyel kétségbe a védő eljárási magatartását arra hivatkozással, hogy a védő tevékenységével nem volt megelégedve (Bfv.II.973/2015/15.).

[38] Ehhez képest a bíróság kötelessége a védő kirendelésével kizárólag a hatékony védelem lehetőségének a megteremtésére korlátozódik, azonban nem tehető felelőssé a kirendelt védő tényleges tevékenységének hatékonyságáért (Bfv.II.1068/2017/9.). A védő kötelezettségei közt a védői eljárás sikerének feltétlen elérése nem szerepel, éppen ezért a kirendelt védő esetleges mulasztása sem alapoz meg felülvizsgálatot (Bfv.II.336/2019/9.).

[39] Felülvizsgálati okot egyedül az képez, ha a bíróság a tárgyalást a kötelező védelemmel érintett ügyben a védő távollétében tartotta meg [Be. 649. § (2) bekezdés d) pont, 608. § (1) bekezdés d) pont]. Nem tekinthető azonban távollévőnek a védő, aki – akár saját, akár a nyomozó hatóság, akár a bíróság mulasztása okán – felkészületlenül vesz részt az eljárásban, nincs a védelem hatékony ellátásához szükséges valamennyi ismeret birtokában, avagy célszerűségi szempontból kifogásolhatóan eljárva látja el a terhelt védelmét. Ekként ez az eljárásban vizsgálat tárgyává sem tehető.

[40] Kizárólag a védő szakmai kompetenciája körébe tartozik, hogy mit és miként tart reálisnak és megfelelőnek a terhelt érdekei szempontjából (Bpkf.II.655/2015/2.). Ennek korlátja, hogy a védő a terhelt érdekeivel ellentétes magatartást nem tanúsíthat a büntetőeljárásban, mert ebben az esetben a Be. 43. § (1) bekezdés c) pont alapján az eljárásból ki kell zárnia a bíróságnak.

[41] Az Ütv. 40. § (2) bekezdése kimondja, hogy a védői tevékenység ellátása során az ügyvéd és az európai közösségi jogász a terhelt védekezéséhez való joga gyakorlásának keretei között a terhelt érdekeinek elsődlegessége alapján jár el.

[42] Mindezek alapján megállapítható, hogy a védőt – a feladatából adódóan – köti a védencének érdeke, a tevékenységének arra kell irányulnia, hogy minden törvényes eszközt felhasználjon a terhelt kimentése, illetve felelősségének enyhítése végett {Kúria Bfv.I.369/2024/6., indokolás [27]-[31] bekezdés}.

[43] Az Ütv. 20. § (1) bekezdése szerint az ügyvéd nem vállalhatja ügyvédi tevékenység végzését olyan ügyfelek számára, akiknek az érdekei egymással ütköznek, továbbá akkor sem, ha az ügyfél érdekei az ügyvédnek az ügyön kívüli saját érdekeivel összeütköznek. Az említett törvényhely (7) bekezdése e szabály alól bizonyos kivételeket határoz meg.

[44] Ugyanakkor a Be. védő kizárására vonatkozó szabályai (Be. 43. §) az érdekellentét esetére kivételt nem határoznak meg, az eljárási törvény szabályai tehát az érdekellentét kapcsán szigorúbbak, mint az Ütv.-ben meghatározott általános szabály, ehhez képest a büntetőeljárásban kizárólagosan, kivételt nem tűrően alkalmazható. Emellett nem az ügyvédre nézve ír elő kötelezettséget a megbízási viszony létesítése, illetőleg a kirendelés fenntartása kapcsán, hanem a hatóságra vonatkozóan határoz meg kötelezettséget arra nézve, hogy az ilyen védő részvételét a büntetőeljárásban megakadályozza és annak elmulasztásához eljárási jogkövetkezmény is fűz.

[45] Tény, hogy a kirendelt védő kizárása a bírósági eljárásban nem történt meg, szükségességét sem a terhelt, sem más arra jogosult nem jelezte, mint ahogyan az alapügyben eljáró helyettes védő sem indítványozta a védencével folytatandó konzultáció érdekében, avagy felkészületlensége okán a tárgyalás elhalasztásának szükségességét, és értelemszerűen annak a bíróság sem látta indokát. A terhelt ugyanakkor a felülvizsgálati indítványában a pertaktika körébe eső tanácsadáson, továbbá védője passzivitással jellemezhető magatartásán kívül más, eljárásjogi szempontból értelmezhető magatartást nem rótt fel a védőnek és a már hivatkozottak tükrében a jelen eljárásban észrevételt tett védő e körben előadott érvei is kívül esnek a Be. 649. § (2) bekezdésben felsorolt eljárási szabálysértések körén. Emiatt pedig a felülvizsgálat szintén kizárt.

[46] A Kúria a teljesség igénye érdekében kiemeli, hogy a terhelt tisztességes eljárás sérelmére vonatkozó állításai – még megnevezése ellenére sem – nem vonhatók eljárási szabály körébe, mivel ezen ok a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okok között nem szerepel, az az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott alkotmányos alapjog, érvényesülése a Kúria által a felülvizsgálati eljárásban közvetlenül nem vizsgálható. Bármely alkotmányos alapjog megsértésére hivatkozás esetén, a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti eljárási szabálysértés hiányában a bírói döntés Alaptörvénybe ütközésének vizsgálatára – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján – az Alkotmánybíróságnak van hatásköre.

[47] 4. A terhelt felülvizsgálati indítványában a jogerős ügydöntő határozatot – az annak alapjául szolgáló jogszabályi hivatkozás megjelölése nélkül – a büntető anyagi jog szabályainak megsértése címén is kifogásolta.

[48] Ezzel összefüggésben a Kúria utal rá, hogy a Be. 659. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványt főszabályként a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. Ez azonban csak azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során – értelemszerűen – a támadott határozatnak a meghozatalakor hatályos jogszabályoknak megfelelőségét kell vizsgálni. A felülvizsgálat azonban maga is a büntetőeljárás része, ezért az eljárást e részében is az aktuálisan hatályos eljárási szabályok szerint kell lefolytatni. Következésképp az indítvány elbírálása során alkalmazandó eljárási szabályok

megválasztásakor nem az indítvány előterjesztésének, hanem az elbírálásának az időpontja a meghatározó.

[49] Ezért jelentősége van annak, hogy az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény 211. §-a a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontjának 2025. szeptember 1-i hatállyal történt módosításával új felülvizsgálati okként határozta meg, ha a bíróság jogerős ítéletében a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt szabott ki olyan büntetést, illetve alkalmazott olyan intézkedést, amely a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat szerint irányadó büntetési tételkerettől eltérő, törvényes büntetési tételkeretre figyelemmel aránytalanul súlyos vagy aránytalanul enyhe.

[50] A felülvizsgálati eljárás megkerülhetetlen szabálya azonban, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ezzel összhangban a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[51] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem csupán a jogerős ítéletben írt tényállás támadhatatlan, de az a mérlegelő tevékenység is, amely e tényállás megállapítására vezetett. Ebből következően a felülvizsgálat során a felmerült bizonyítékok felülmérlegelésére, az ítéleti tényállás esetleges megalapozatlanságát érintő következtetések levonására, eltérő tényállás megállapítására az eljárási törvény nem biztosít lehetőséget.

[52] Az alapügyben eljáró bíróság ténymegállapításával szemben felhozott kifogások tehát valóságuk esetén sem a büntető anyagi jog szabályainak a megsértését jelentik. Ehhez képest a büntető anyagi jog szabályai akkor szenvednek sérelmet, ha az eljáró bíróság (akár a bizonyítékok téves mérlegelésével megállapított, akár megalapozatlan) a tényállásból törvénysértő jogi következtetést vont le a bűncselekmény megvalósulását vagy annak minősítését illetően.

[53] Az ítéletben rögzített tények tagadása, az eljárás során felmerült bizonyítékok bírói mérlegelésének vitatása ekként nem a büntető anyagi jog szabályaira vonatkozó érvelést hordoz. Ellenkezőleg, az eltérő tények megállapítása iránti igényből eredezteti az eltérő jogi következtetés levonásának szükségességét, ami azonban a felülvizsgálati eljárás idézett szabályaival nyílt ellentétben áll.

[54] Ez azt is jelenti, hogy a terhelt indítványában teljességgel szükségtelenül hivatkozott az eljárás során felmerült bizonyítékok tartalmára, így tanú 1 vallomásadataira, az általa elmondottak ellentmondásos voltára. A felülvizsgálati indítványban bármilyen bizonyíték tartalmának idézése, értékelése, mérlegelése minden esetben – fogalmilag – szükségtelen. Ha ugyanis e bizonyíték tartalma az ítéleti tényállással egybecsengő, úgy a jogi következtetések levonására maga az irányadó tényállás közvetlenül hivatkozható; ellenben a jogerős ítéleti tényállással ellentétes, vagy a tényállásban nem szerepeltetett tényekről számot adó bizonyíték figyelembevétele a Be. 659. § (1) bekezdésében írt törvényi rendelkezések folytán nem lehetséges.

[55] Az irányadó tényállásban rögzített életbeli tények szem előtt tartásával kell tehát a felülvizsgálati indítvány nyomán a terhelt tekintetében a Be. 659. § (5) bekezdésében írt felülbírálatot elvégezni.

[56] 5. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálatra ad alapot, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[57] E felülvizsgálati ok akkor valósul meg, ha az indítvány arra hivatkozik, hogy a jogerős ítéleti tényállásban foglalt terhelti magatartás nem meríti ki bűncselekmény törvényi tényállási elemeit, vagy – ugyancsak a jogerős ítéleti tényállás alapulvételével – a terhelt bűnösségének megállapítására büntethetőséget kizáró vagy büntethetőséget megszüntető ok ellenében került sor. Ilyen esetben az indítvány célja a terhelt felmentése vagy az eljárás megszüntetése.

[58] A szóban lévő felülvizsgálati ok kapcsán a büntető anyagi jog szabályai tehát akkor szenvednek sérelmet, ha az eljáró bíróság a megállapított tényállásból törvénysértő jogi következtetést vont le a bűncselekmény megvalósulását illetően.

[59] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont szerinti esetben a hatályos törvény alapján felülvizsgálatra csak akkor kerülhet sor, ha a törvénysértő büntetés objektíve törvénysértő, tehát a bűncselekmény tételkereteire – ideértve a Btk. Általános Részében írt, a büntetési tételkereteket befolyásoló rendelkezéseket is – figyelemmel törvényesen kiszabható büntetésen kívüli, attól törvénysértő módon lefelé vagy felfelé eltérő, vagy más kötelező szabályt sértő büntetés kiszabását eredményezték.

[60] Ettől eltérően a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a bűncselekmény téves minősítése és arra tekintettel a kiszabott büntetés vagy intézkedés neme és/vagy mértéke már csak azzal a feltétellel valósít meg felülvizsgálati okot, ha törvényes minősítés a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat szerint irányadó büntetési tételkerettől eltérő törvényes büntetési tételkeretet eredményezett és a kiszabott – nem törvénysértő, azaz a helyes minősítés alapulvételével is kiszabható – büntetés vagy intézkedés arra figyelemmel aránytalanul súlyos vagy aránytalanul enyhe. A felülvizsgálat kizárt, ha a helyes minősítés mellett is azonos tételkeret lenne irányadó.

[61] Jelen esetben a terhelt nem a bűnfelelősség megállapítását, hanem azt sérelmezte, hogy a bíróság a jogerős ítéletében a terhére megállapított bűncselekményt közúti baleset okozása vétsége helyett hivatalos személy elleni erőszak büntettének és közúti veszélyeztetés büntettének a halmazatként minősítette, így emiatt a kiszabott büntetés törvénysértően súlyos.

[62] Halmazat esetében a 649. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvénysértő felmentés, eljárásmegszüntetés és bűnösség megállapítása – értelemszerűen – az anyagi halmazatban álló bűncselekmény kapcsán képez felülvizsgálati okot. Az alaki halmazatban álló bűncselekmény esetében ugyanis valójában egyazon magatartás jogi értékelésének változatairól, ekként minősítéséről van szó. Ezért az ilyen jogi értékelés (illetve annak megléte vagy hiánya miatti kifogás) nem a Be. 649. § (1) bekezdés a) pontja szerint, hanem az említett törvényhely b) pont első fordulata szerint képezheti felülvizsgálat tárgyát; amint az ilyen értékelés téves mivolta sem vezet sem a bűnösség kimondásához (EBD 2012.B.15.), sem pedig felmentéshez (BH 2008.322., BH 2017.109.I.).

[63] Mindezen törvényi előírások és elvi tételek megjelölése után rögzíthető, hogy a jogerős ítéletben a terhelttel szemben kiszabott 2 év szabadságvesztés az indítványban helyesnek tartott minősítés – közúti baleset okozása – szerinti büntetési tétel keretein kívül esik, ezért az indítvány a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában körülírt érdemi elbírálást alapozta meg.

[64] 6. A felülvizsgálati indítvány egyrészt azon az alapon támadta a terhelt hivatalos személy elleni erőszak büntettében bűnösségének megállapítását, hogy a közterület-felügyelők eljárása a jogszerűség követelményének nem tett eleget, másrészt az elkövetési magatartáshoz, azaz az akadályozáshoz kapcsolódó elkövetési módok szerinti erőszak, illetőleg fenyegetés nem történt.

[65] 6.1. Előjáróban, a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (Kftv.) 1. § (5) bekezdése szerint a felügyelő az e törvényben meghatározott feladatkörében eljárva – mint

hivatalos személy – jogosult és köteles a közterületen ellenőrizni a jogszabályban előírt kötelezettségek megtartását, jogszabálysértés esetén eljárást kezdeményezni vagy az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvényben (Rftv.) meghatározott intézkedéseket megtenni.

[66] A felügyelő e törvény 1. § (4) bekezdés i) pontjában meghatározott feladata szerint a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló, közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületen a közúti járművel történő várakozás közszolgáltatás (a továbbiakban: parkolás) biztosítása, valamint a parkolásért járó ellenérték megfizetésének ellenőrzése és a fizetés elmaradása esetére előírt jogkövetkezmények alkalmazása.

[67] A felügyelőket tehát a törvény parancsa folytán intézkedési kötelezettség terhelte az általuk a KRESZ szabályait sértőnek tartott terhelti magatartás okán. Noha a Kftv. az intézkedés alá vont személy alávetési kötelezettségére vonatkozó kifejezett törvényi rendelkezést nem tartalmaz, a közterület-felügyelők intézkedési kötelezettségének teljesítése a másik oldalról, az intézkedés alá vont személy – jelen esetben a terhelt – szemszögéből az intézkedés tűrésének a kötelezettségét feltételezi. Pontosan az intézkedés alá vont személy alávetési kötelezettsége ad rá alapot, hogy a törvény az intézkedés kikényszerítése céljából – összhangban a Kftv. 20. § (6) bekezdésében írtakkal – eszköz, jelen esetben kerékbilincs alkalmazását is lehetővé teszi.

[68] Ennek megfelelően a felügyelői intézkedések miatti jogorvoslatra a közigazgatási hatósági eljárás, illetőleg a szabálysértési eljárás szabályai az irányadók, ha pedig a felügyelői intézkedést követően közigazgatási hatósági vagy szabálysértési eljárás nem indult, az intézkedéssel szemben panasznak van helye. A panasz előterjesztésére és elbírálására az Rftv. rendelkezéseit kell alkalmazni [Kftv. 23. § (2)-(3) bekezdés].

[69] Ha pedig az intézkedés alá vont személy köteles magát alávetni az intézkedésnek, és az intézkedés miatt bejelentett jogorvoslat, illetve panasz nyomán az intézkedés jogszerűségének a törvény által szabott eljárásrendben való megítélésére az intézkedés befejezését követően kerül sor, abból egyenesen következik, hogy az eljárásban akadályozással megvalósított hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt a bűnösség megállapítását hivatalos személy intézkedésének – értelemszerűen utóbb megállapított – jogszerűtlensége csak akkor zárhatja ki, ha az minden mérlegelés szükségessége nélkül félreérthetetlen és kétségtelen. Ekként a terhelt számára az intézkedésnek való ellenszegülés megengedettsége – hasonlóan a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (1) bekezdésében írt szabályaihoz – a közterület-felügyelő eljárásában is csak arra az esetre korlátozódik, ha az intézkedés jogellenessége mérlegelés nélkül is kétséget kizáró.

[70] Az irányadó tényállás alapján azonban a közterület-felügyelők eljárása jogszerű volt.

[71] A felügyelők mint az általuk észlelt szabálysértés elkövetésével gyanúsítható személyt vonták intézkedés alá – jogszerűen – a terheltet. Az intézkedés folyamatban volt, a kerékbilincs rögzítése még nem történt meg, melyről a sértett a terheltet tájékoztatta. A terhelt ezen információ tudatában, illetőleg éppen ezért döntött úgy, hogy gépjárművébe beülve és azzal a helyszínről elhajtva az intézkedést meghiúsítja.

[72] Amint azt a Fővárosi Törvényszék kifejtette ítélete [21] bekezdésében, tanú 2 közterület-felügyelő a cselekmény időpontjában a közterület-felügyeletnél rendszeresített, névtábláját is feltüntető ruházatban vett részt az intézkedésben, a szabálytalan parkolásról, annak következményeként alkalmazott intézkedésről a terhelttel érdemben is tárgyalt. A jogerős ítéletben foglalt tényállás alapján ezért a felügyelők eljárásának jogszerűsége nem

kérdőjelezhető meg, azt a felülvizsgálati indítványban foglalt érvek a legcsekélyebb mértékben sem gyengítették.

[73] A Kúria kiemeli, hogy éppen a terhelt alávetési kötelezettsége tükrében értelmezhetetlen a maga által generált helyzetből való kilépését „menekülés”-ként aposztrofálni azzal együtt, hogy a védelem által hivatkozott kifejezés büntetőjogi kategóriaként nem ismert, illetőleg ahhoz egyetlen alapjogként meghatározott norma sem társítható.

[74] 6.2. A minősítés helytelen megállapítását sérelmező indítvány második iránya szerint a terhelt az általa tanúsított magatartást erőszakként, illetve fenyegetésként való értékelését vitatta, ekként a hivatalos személy elleni erőszak büntettként szabályozott magatartás alanyi oldalán lévő ismerv hiányán keresztül annak terhére rovását kifogásolta.

[75] Erőszakról kizárólag a személy elleni testi erő kifejtés esetében van szó, amely erőszak a hivatalos személy testén hat, és akár közvetlen, akár közvetett formában, számos módon érvényesülhet (Bfv.II.1.230/2014/6.). A bűncselekmény Btk. 310. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző alakzata bántalmazás hiányában is, pusztán a jogszerű eljárást akadályozó, bármely, a hivatalos személy testére akár csak közvetve áttevődő fizikai erő alkalmazásában megnyilvánuló erőszak kifejtése esetén tényállásszerű. Márpedig az irányadó tényállás alapján nem kétséges, hogy a terhelt látva, hogy tanú 2 a gépkocsija bal elejénél tartózkodik, nagy gázzal elindult előre, szándékosan veszélyeztette a sértett testi épségét, majd hátramenetbe kapcsolva és ütközve a mögötte álló gépjárművel, ismét nagy gázzal előre indult, és a még mindig járműve elejénél tartózkodó tanú 2 bal lábfejen is áthaladva, a sértettnek nyolc napon belül gyógyuló sérülést okozva távozott a helyszínről. Ezért magatartásának erőszakban megnyilvánuló volta aligha tehető kétséges.

[76] Emellett nem vitás, hogy a terhelt erőszakban megnyilvánuló magatartása akadályozta is a felügyelőket jogszerű eljárásukban. Azt a magatartást kell ugyanis akadályozásnak tekinteni, amely gátolja, nehezíti, hátráltatja a jogszerű eljárás lefolytatását. A terhelt által kifejtett erőszak pedig pontosan ilyen eredménnyel járt, mert a felügyelők a terhelttel szemben fogantatosítani kívánt intézkedés helyett a terhelt erőszakos magatartásának leküzdése, hárítása iránt kényszerültek cselekedni. A terhelt fellépése tehát késleltette, hátráltatta: akadályozta az intézkedést.

[77] A védelmi észrevételben írtakra reflektálva hangsúlyozza a Kúria, hogy a terhelti cselekvőség helyes minősítése szempontjából valóban jelentősége lehet a terhelt által kifejtett erőszak célzott voltának és ahhoz használt eszközének. Azonban lényeges, hogy a hivatalos személy elleni erőszak büntettként Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti elkövetési magatartása nem kizárólagosan feltételez egyenes szándékkal történő elkövetést, ezért a bűncselekmény megállapításának akadályát tekintve az egyenes szándék hiányára utaló érvelés súlytalan hivatkozás. Másrészt a védelem által vizsgálati szempontként vázolt lehetőség – jelesül az, hogy a terhelt gépjárművét a hivatalos személy ellen irányuló fizikai kényszer eszközöként, avagy „menekülését” elősegítendő használta-e – az irányadó tényállás tükrében és a már kifejtettek szerint nem értelmezhető, minthogy – nyomatékosítva a korábban kifejtetteket – a terhelt bűncselekmény helyszínéről távozását saját elhatározása, a kilátásba helyezett szankció elkerülése generálta.

[78] Ekként az alapügyben eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül állapították meg a terhelt büntetőjogi felelősségét a hivatalos személy elleni erőszak büntette [Btk. 310. § (1) bekezdés a) pont] miatt.

[79] A Kúria a teljesség kedvéért mutat rá, hogy az indítvány a Btk. 310. § (1) bekezdés b), illetve c) pontjában meghatározott elkövetési magatartás megállapításának kifogásolásában testet öltő indoka a jogerős határozatban megjelölt hivatalos személy elleni

bűncselekményhez nem illeszthető hivatkozás, minthogy a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása a Btk. 310. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak kimerítése okából történt.

[80] 6.3. A Btk. 234. § (1) bekezdése alapján a közúti veszélyeztetés büntettét az követi el, aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton más vagy mások életét vagy testi épségét közvetlen veszélynek teszi ki. A bűncselekmény eredménye a közvetlen veszélyhelyzet, aminek előidézésére a terhelt (legalább eshetőleges) szándékának ki kell terjednie.

[81] A bűncselekmény elkövetési magatartása a közúti közlekedés szabályainak megszegése, eredménye pedig a közvetlen veszélyhelyzet bekövetkezése, ami a baleset bekövetkeztének és testi sérülés létrejövetelének a reális esélyét jelenti. A Btk. 234. §-a szerinti közúti veszélyeztetés büntette csak szándékosan – akár egyenes, akár eshetőleges szándékkal – követhető el. Az elkövető szándékának mind a közlekedési szabályszegés, mind a közvetlen veszélyhelyzet tekintetében fenn kell állnia, továbbá a közúti közlekedési szabály megszegése és a közvetlen veszélyt eredményező helyzet között szükséges az okozati összefüggés fennállta is.

[82] A Btk. 234. § (1) bekezdésében írt tényállás más vagy mások életének vagy testi épségének közvetlen veszélynek kitételét írja elő, amely meghatározott személyre és helyzetre konkretizált veszélyt, vagyis olyan helyzetet jelent, amikor az élet és a testi épség vagy egészség sérelmének reális veszélye – a veszély absztrakt jellegéből kilépve – határozott és külsőleg is felismerhető formában, egyes személyekhez vagy meghatározott személyhez kapcsolódva jelentkezik.

[83] Mindebből fakad, hogy a terhelt bűnösségének megállapítása közúti veszélyeztetés büntetében akkor törvényes, ha a jogerős ítéleti tényállásban a közvetlen veszélyhelyzet létrejött, illetve annak szándékossága kitűnik.

[84] Jelen esetben erről van szó.

[85] A vezetői engedéllyel soha nem rendelkező terhelt a vele szemben jogszerű intézkedést folytató hivatalos személyek eljárásának akadályozása, illetve az intézkedés megghiúsításának céljától vezérelve, a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közlekedési szabályt sértő magatartásával több közvetlen baleseti veszélyhelyzetet is előidézett akkor, amikor figyelmen kívül hagyta a gépjárműve közvetlen közelében tartózkodó sértettet. Nyilvánvaló, hogy a helyszínről való minél gyorsabb távozás érdekében ennek jelentőséget nem tulajdonított, azonban annak tudatában volt, hogy az általa tanúsított magatartás ellentétes a közúti közlekedés szabályaival, ennek ellenére azt szándékolta megszegte és e szabályszegő magatartásával okozati összefüggésben a sértettnek nyolc napon belül gyógyuló sérülést okozott. E tudati tartalom a Btk. 7. § második fordulatában definiált eshetőleges szándéknak felel meg. A terhelt előre látta (kellett látnia) magatartásának lehetséges következményeit, a mások életét vagy testi épségét közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet előidézését, e lehetséges eredménybe azonban belenyugodott. A közúti veszélyeztetés büntette pedig nem csupán a közvetlen veszélyre irányuló egyenes, hanem eshetőleges szándék esetében is megállapítható.

[86] Ehelyütt szükséges rámutatni azon védelmi észrevétel téves dogmatikai alapon nyugvó voltára, mely a terhelt terhére rótt közúti veszélyeztetés büntetnének megállapíthatósága szempontjából a másodfokú bíróság indokolásában lefektetett érvein keresztül hangsúlyozta, hogy a terhelt az általa kialakított veszélyhelyzetnek „nem tulajdonított jelentőséget, cselekményét a helyszínről való mielőbbi távozás motiválta” {Fővárosi Törvényszék 29.Bf.6160/2022/16. számú ítélet [23] bekezdés}; illetőleg nem szerzett tudomást a sértett sérüléséről, mely körülményekből következtetésként adódhat a

bűncselekmények elkövetéséhez kapcsolódó „belenyugvás”, és ezen keresztül az eshetőleges szándék hiánya.

[87] A bűncselekmény alanyi oldala (bűnösség) vizsgálata jelen ügyben a következőket jelenti.

[88] A Btk. 7. §-a szerint szándékosan követi el a bűncselekményt, aki magatartásának lehetséges következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik.

[89] A Btk. 8. §-a kimondja, hogy gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja magatartásának lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában; úgyszintén az is, aki e következmények lehetőségét azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztotta.

[90] Tehát azt kell vizsgálni, hogy egy adott tudattartalomnak van-e

– értelmi eleme (előrelátás lehetősége fennáll-e),

– ha igen, az annak alapját képező (tudati) tényekhez milyen érzelmi viszonyulás kapcsolódik.

[91] Ha az értelmi elem hiányzik (hanyag gondatlanság), akkor nyilvánvalóan érzelmi viszonyulás sincs, ezért objektív mércét kell alkalmazni.

[92] Jelen ügyben azonban nem lehet azt mondani, hogy a sértett sérülését eredményező terhelti magatartás kifejtésekor a felügyelőkkel történő kapcsolatfelvétel, majd a helyszínről történő távozás során a terhelt tudattartalmának értelmi eleme hiányzott.

[93] Az értelmi oldal megléte esetében válik kérdésessé az, hogy az érzelmi viszonyulás körében tudatos gondatlanság állapítható-e meg (alappal bízhat-e abban, hogy a sértett a veszélyhelyzet előidézése, illetve a bántalmazás következtében nem sérül meg), avagy belenyugszik abba, hogy cselekménye révén akár sérülést is okozhat neki (eshetőleges szándék).

[94] A konkrét elkövetés egyes tényeiből lehet következtetni, hogy az elkövető belenyugodott-e magatartása lehetséges következményeibe, avagy könnyelműen bízott azok elmaradásában.

[95] Az eshetőleges szándék esetén az elkövető értelmileg valószínűnek tartja az eredmény bekövetkezését, és annak jelentkezése iránt közömbös. Tudatos gondatlanság esetén pedig értelmileg valószínűtlennek, távolinak ítéli az eredmény bekövetkezését, és bízik annak elmaradásában. A két tudattartalom kétféle irányú. Az eshetőleges szándékú elkövető túljutott a rossz eredmény lehetőségének mérlegelésén, azt valóságosnak tartja és bekövetkeztébe belenyugszik, mellé áll. A tudatos gondatlan elkövető szintén mérlegelte a rossz eredmény lehetőségét, viszont azt valószínűtlennek tartja, nem is áll mellé, hanem bízik az elmaradásában.

[96] Ez az elhatárolás alapja.

[97] Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az ún. alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás, eredmény stb.) kívülágban való megnyilvánulása, ténybelisége, és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása.

[98] Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli, kívülágtól elzárt. Ezért az elkövetési magatartásról (eredményről stb.) való, tudatban előzetesen, illetve egyidejűen meglévő képzet mindig csak valamely, a kívülágban megjelenő fizikai, illetve mérhető (számszaki stb.) tényből következtetéssel ragadható meg, és mint ilyen, ténykérdés. Ebből a szándékosságra, gondatlanságra, illetve annak mikéntjére, és a bűnösségre vont következtetés jogi értékelés, ami pedig a jogkérdés.

[99] A tudati – és más – tények megállapításától határozottan el kell különíteni a megállapított tények jogi értékelését, ami a valónak már elfogadott fizikai és tudati tényeknek a jogi normával történő egybevetése, a törvény szövegének való megfeleltetése. Ennek eredménye pedig már jogi fogalmak formájában jelenik meg (pl. szándékosság, gondatlanság, különös kegyetlenség, szándékerősítő jelenlét stb.). A kettő közötti kapcsolatot az teremti meg, hogy ha az irányadó tényállás valamely külvilágban megjelenő tényt és abból vont ténybeli következtetést („tisztában volt”, „tudata átfogta”) egyaránt rögzíti, és utóbbi helyes, akkor a jogi értékelésnek, és ekként a törvényi tényállás adott eleme megállapításának alapja van.

[100] A közúti veszélyeztetés büntetnének törvényi tényállási elemeként megjelenő közvetlen veszély kialakulásával, illetve az azon túlmutató sértetti sérülés létrejöttével kapcsolatban az irányadó tényállás az alábbiakat tartalmazza:

- a terhelt a szabálytalan parkolása miatt vele szemben kilátásba helyezett szankciót meghallva szitkozódva beült gépkocsijába,
- beindította, majd annak ellenére, hogy ekkor tanú 2 a gépkocsi bal elejénél tartózkodott, amiről a terheltnek tudomása volt, nagy gázzal elindult előre, szándékosan veszélyeztetve ezzel tanú 2 testi épségét és egészségét,
- majd hátramenetbe kapcsolt és neki ütközött a mögötte parkoló személygépkocsi elejének,
- ezt követően gépkocsijának kormányát balra tékerve ismét nagy gázzal elindult előre, tanú 2 irányába, aki továbbra is a gépkocsi bal elejénél tartózkodott és kihaladása során járműve kerekével áthaladt a sértett bal lábfejen is.

[101] Mindezek alapján nem lehetséges az, hogy a terhelt a sértett élete, testi épsége közvetlen veszélyeztetésének a lehetőségét mérlegelve azt valószínűtlennek tartotta, és bízott annak elmaradásában. Épp ellenkezőleg.

[102] A tényállásból kitűnően a terhelt tisztában volt tanú 2 közterület-felügyelő pontos térbeli elhelyezkedésével, és nyilvánvalóan – annak köztudomású volta okából – az általa vezetett gépjármű és a sértett tömegének különbözőségével, ezáltal esetleges kontaktusba kerülésük sértett sérülésének realitását magában hordozó tényszerűségével is. Ennek tudatában járművét egymást követő két alkalommal a sértett irányába indulva, dinamikusn (nagy gáz adásával) hozta mozgásba, melynek során nem csupán a sértett személyére konkretizált testi sérülés lehetősége, de a sérülés ténylegesen is bekövetkezett azzal, hogy a terhére rótt közlekedési bűncselekmény megállapítása szempontjából ezen utóbbi körülményről való tudomásszerzése közömbös.

[103] Ekként a terhelt magatartása nyilvánvalóan szándékos volt.

[104] 6.4. A fentiekre figyelemmel, a hivatalos személy elleni erőszak büntetnének és a közúti veszélyeztetés büntetnének törvényi tényállásban megkívánt tényállási elemek teljessége mellett nem foghatott helyt a terhelt által a közúti baleset okozása vétségének megállapítását igénylő indítványa sem.

[105] A Btk. 235. § (1) bekezdése értelmében ugyanis, aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével másnak vagy másoknak gondatlanságból súlyos testi sértést okoz, közúti baleset okozása miatt büntetendő.

[106] Azon túlmenően, hogy a korábban kifejtettek szerint a terhelt közlekedési szabályt sértő magatartásával okozati összefüggésben álló eredmény létrejöttében szándékossága tényszerű, jelen esetben a sértett által elszenvedett sérülés nyolc napon belül gyógyuló, azaz könnyű testi sérülés, mely a közúti baleset okozása vétségének megállapíthatóságát – a törvényi tényállásban megkívánt eredmény hiányában – eleve kizárja.

[107] Ekként az alapügyben eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül állapították meg a terhelt büntetőjogi felelősségét a közúti veszélyeztetés büntette [Btk. 234. § (1) bekezdés] miatt.

[108] 7. A felülvizsgálat jogorvoslati voltából fakad az is, hogy az mindig ügghöz, azon belül határozathoz kötött. Ennek megfelelően a Be. 653. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítvány az alapügyben elsőfokon eljáró bíróságnál, vagy annál a bíróságnál terjeszthető elő, amelynek az eljárását a felülvizsgálati indítvány sérelmezi, míg a (3) bekezdése szerint a bíróság a felülvizsgálati indítványt az alapügy ügyirataival együtt egy hónapon belül felterjeszti a Kúriához. Következésképp a Kúria az indítványt kizárólag a felterjesztett ügyben született érdemi, ügydöntő határozattal kapcsolatosan jogosult lefolytatni, a más ügyekben hozott határozatokat érintő indítványokat – így a Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.B.30923/2015/11. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés enyhítését célzó kérelmet – a Kúria jelen eljárásban nem vizsgálhatta, mint ahogy nem foglalkozhatott a terhelttel szemben korábban kiszabott büntetés végrehajtása kapcsán felhozott terhelti indítványokkal sem.

[109] Miután a terhelt terhére rótt cselekmény téves minősítése vagy más anyagi jogszabálysértés hiányában a kiszabott büntetés neme és mértéke önmagában felülvizsgálat tárgya nem lehet, és a Kúria nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

[110] 8. A terhelt kirendelt védője a felülvizsgálati eljárásban a felülvizsgálati indítványra írásbeli észrevételt tett. A kirendelt védőt tevékenységéért a felülvizsgálati eljárásban díjazás illeti meg akkor is, ha a Kúria az ügyben nem tart nyilvános ülést (BH 2019.217.III., BH 2020.287.IV.). Ezért a Kúria a védő díját a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (3) bekezdésére figyelemmel állapította meg.

[111] A kirendelt védő díjaként felmerült bűnügyi költséget a Be. 664. § (1) bekezdésének második mondata alapján az állam viseli.

[112] *A döntés elvi tartalma*

A hivatalos személy ellen elkövetett erőszak büntettének a Btk. 310. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző fordulatával alaki halmazatot képez a közúti veszélyeztetés büntette, amennyiben a terhelt a vele szemben közlekedési szabályszegése miatt helyszíni bírság kiszabását kilátásba helyező hivatalos személy jogszerű eljárását úgy akadályozza meg, hogy gépjárművével az annak közvetlen közelében álló sértett irányába indul, majd lábfeijén áthajtva távozik a helyszínről, könnyű sérülést okozva a sértettnek.

[113] **IV.** A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[114] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt elöterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt elöterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Antal s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró